

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 11.6.2002
KOM(2002) 302 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**Pelastuspalvelu - edistyminen mahdollisiin hätätilanteisiin valmistautumista koskevan
ohjelman toteuttamisessa**

KOMISSIION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

Pelastuspalvelu - edistyminen mahdollisiin hätätilanteisiin valmistautumista koskevan ohjelman toteuttamisessa

1. JOHDANTO

Vastauksena valtioiden ja hallitusten päämiesten kehotukseen parantaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä, joka koskee toimintavalmiuksia ydin-, säteily-,¹ biologisten ja kemiallisten (NRBC) uhkien varalta, näiden uhkien havaitsemista sekä niiden seurausten lievittämiseen liittyviä toimia, on laadittu ohjelma, jota kuvattiin 28. marraskuuta 2001 julkaistussa tiedonannossa².

Komissio sitoutui erityisesti tehostamaan nykyisiä toimiaan ja ohjelmiaan, työskentelemään tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten ja pelastustoimen kanssa lujittaakseen jo tehtyä työtä sekä tiedottamaan neuvostolle ja parlamentille edistymisestä ohjelman toteutuksessa.

Tämä tiedonanto on jatkoa tälle sitoumukselle, ja siinä esitetään tiivistetysti merkittävimmät tulokset, erityisesti se, miten on voitu toteuttaa ja kehittää yhteyksiä pelastuspalvelun koordinoitimekanismin, tartuntatautien epidemiologisen seurannan ja valvonnan verkoston sekä toimintaa tukevien tärkeimpien alojen (tutkimus ja lääkeala) välillä.

2. PELASTUSPALVELU

Marraskuussa 2001 julkaistusta tiedonannosta kävi ilmi, että komissio on koonnut yhteen pelastuspalvelusta ja terveyden suojelusta vastaavat eri yksiköt ja verkostot sekä tutkijapuolen asiantuntijat, jotta on voitu luoda perusta toimien koordinoimiselle siten, että Euroopan unioni pystyy reagoimaan parhaalla mahdollisella tavalla kaikenlaisiin hätätilanteisiin. Tiedonannossa kuvattiin, kuinka tämä yhteinen perusta pohjautuu pelastuspalvelun koordinoitimekanismiin³.

Komissio on luonnollisesti asettanut ehdottomalle etusijalle marraskuussa 2001 julkaistussa tiedonannossa esitetyt pelastuspalvelua koskevat aloitteet. Nämä aloitteet perustuvat todennäköisempinä ja vakavimpina pidettyjen uhkien yksilöintiin, ja ne jakautuvat tässä esitettyyn viiteen pääryhmään.

¹ Tässä kuvattuihin säteilyuhkiin kuuluvat esimerkiksi säteilylähteiden käyttö rikollisiin tarkoituksiin. Mikäli tällaisia lähteitä sijoitettaisiin vilkkaisiin paikkoihin, ne voisivat salakavalasti saastuttaa suuren joukon ihmisiä.

² KOM(2001) 707 lopullinen, Pelastuspalvelu - ennakkovalmiudet mahdollisten hätätilanteiden varalta.

³ 2001/792/EY, Euratom: Neuvoston päätös, tehty 23 päivänä lokakuuta 2001, yhteisön mekanismin perustamisesta tiiviimmän yhteistyön edistämiseksi pelastuspalvelualan avustustoimissa.

2.1. Asiantuntijaryhmät pelastustoimien koordinointia varten

Mekanismin lisäarvo riippuu suurelta osin siitä, että käytettävissä on asiantuntijoita, jotka pystyvät organisoimaan ja koordinoimaan jäsenvaltioiden asettamia, pelastustoimiin osallistuvia yksiköitä.

Jotta komissio ja jäsenvaltiot voivat valita asianmukaisella tavalla tarvittavat asiantuntijat ja jotta kaikki osapuolet voivat tunnustaa asiantuntijoiden pätevyyden, on ollut tarpeen sopia yhteisesti valintaperusteita, jotka jäsenvaltiot ovat laatineet ja hyväksyneet ja joita ne käyttävät asiantuntijaluettelonsa laatimiseen.

Komissiolla on nyt luettelo jäsenvaltioissa käytettävissä olevista asiantuntijoista, joilla on ydin-, säteily-, biologisilla ja kemiallisilla (NRBC) aloilla tarvittava pätevyys.

2.2. Pelastusyksiköt ja muut välineet, joita jäsenvaltiot voivat mahdollisesti tarjota käyttöön

Pelastusalan mekanismissa jäsenvaltiot asettavat käyttöön pelastuspalvelun toimiin tarvittavat resurssit. Näiden resurssien optimaalinen käyttö edellyttää, että ne on kartoitettu etukäteen. Näin voidaan erityisesti havaita tarpeet, joita Euroopan unionissa ei riittävästi kateta.

Tässä kartoituksessa ovat mukana myös ehdokasmaat sekä ETA-maat, ja sen avulla on saatu yleiskuva eri toimia varten käytettävissä olevista välineistä (mukaan luettuina reagointi ydin-, säteily-, biologisiin ja kemiallisiin uhkiin). Erityisvälineiden (kuten seerumien ja rokotteiden) osalta on korostettava erinomaista yhteistyötä lääketeollisuuden kanssa. Lääkealan toimia esitellään tarkemmin terveyden suojelua koskevassa osassa.

2.3. Pelastusyksiköiden koulutus ja valmistautuminen

Koordinointimekanismin tehokas käyttö edellyttää, että käytettävissä on erittäin päteviä henkilöitä, joilla on runsaasti kokemusta tämän tyyppisistä toimista, ja että yksiköt ovat tottuneet toimimaan yhdessä Euroopan laajuisesti.

Tämän vuoksi on tarpeen, että kaikki hierarkian tasot, aina kansallisen pelastusyksikön päälliköstä siihen virkamiesjohtoon, joka on vastuussa kansallisten yksiköiden toimien koordinoinnista, ovat asianmukaisesti valmistautuneet toimimaan osana yhteisön toimia hätätilanteessa.

Koulutusta on luonnollisesti jatkettava koko ajan, ja tätä varten on laadittu ohjelma. Ensimmäiset koulutustoimet käynnistyvät lähiviikkoina, ja niiden avulla voidaan varmistaa erityisesti, että mekanismiin todennäköisesti osallistuvat pelastusyksiköt ovat yhteensopivia ja täydentävät toisiaan.

Komissio on lisäksi käynnistänyt jäsenvaltioiden tämän alan yksiköille tarkoitetun ehdotuspyynnön. Sen perusteella järjestetään yksi tai useampi laaja valmiusharjoitus terrori-iskun varalta, jossa on käytetty ydinaineita, säteilyä taikka biologisia tai kemiallisia aineita.

Tarkoituksena on järjestää yksi tai useampi harjoitus vuoden 2002 viimeisen neljänneksen aikana. Harjoitusten avulla voidaan tarkistaa yhteisön uuden pelastuspalvelumekanismin osien toimivuus sekä jäsenvaltioiden tietyt hätäsuunnitelmat. Tavoitteena on testata jäsenvaltioiden reagointikyky ja validoida menettelyt sekä mukauttaa niitä tarvittaessa.

Lisäksi syyskuussa 2002 käynnistetään NRBC-alan asiantuntijavaihto-ohjelma. Tarkoituksena on tehostaa kansallisten parhaiden käytäntöjen vaihtoa sekä tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden välillä.

2.4. Hätäviestintä- ja tietojärjestelmä

Komissio ja jäsenvaltiot ovat hyväksyneet teknologiset menettelyt sekä turvallisuusvaatimukset tietoverkolle, jonka avulla mahdollistetaan erityisesti NRBC-uhkia koskevien kiireellisten tietojen vaihtaminen jäsenvaltioiden välillä.

Myös hätätilanteissa tehokkaasti ja luotettavasti toimiva tietojärjestelmä on vaativa haaste, johon on voitava vastata mekanismin puitteissa. Ratkaisu on valittu niin, että se takaa erityisesti jäsenvaltioiden välillä vaihdettujen tietojen aitouden, paikkansapitävyyden ja luottamuksellisuuden sekä rutiiniluonteisessa toiminnassa että hätätilanteissa.

Järjestelmässä on luonnollisesti varauduttu luomaan yhteydet muihin verkkoihin, erityisesti säteilyhätätilanteissa sekä terveyden suojelussa käytettäviin verkkoihin. Näitä yhteyksiä testataan ja ne validoidaan harjoitusten avulla.

Koska on tarpeen testata ja validoida erityisesti toimintakeskusten välinen yhteydenpito hätätilanteen havaitsemisesta pelastusyksiköiden mobilisointiin, komissio on julkaissut ehdotuspyynnön jäsenvaltioiden tämän alan yksiköille. Tarkoituksena on toteuttaa erityisesti NRBC-näkökohtia koskeva tiedonvaihtoharjoitus.

Tämän valmiusharjoituksen jälkeen järjestetään seminaari, jonka tarkoituksena on tarkastella erityisesti jäsenvaltioiden ja komission toimia 11. syyskuuta tapahtuneen terroristi-iskun jälkeen. Tarkastelussa keskitytään erityisesti asiassa toimivien yksiköiden valmiuksien ja reagointikyvyn kehittymiseen sekä yksilöidään mahdollisesti tarvittavat lisätoimet.

2.5. Seuranta- ja tiedotuskeskus

Seuranta- ja tiedotuskeskus toimii mekanismin hermokeskuksena, koska juuri siellä tehdään päätökset eri verkoista ja jäsenvaltioista saatujen tietojen perusteella. Keskus mahdollistaa sen, että voidaan nopeammin ja helpommin valita sopivimmat toimintamuodot ja varmistaa jatkuva koordinointi ja yhteydenpito kansallisten viranomaisten kanssa.

Seuranta- ja tiedotuskeskuksen toiminta perustuu komission hyvin nopeasti muodostamaan, ympäri vuorokauden toimivaan yhteysverkkoon, jonka avulla varmistetaan pysyvät yhteydet jäsenvaltioiden pelastuspalvelukeskusten kanssa. Verkko mahdollistaa erityisesti sen, että voidaan välittömästi saada käyttöön tiedot käytettävissä olevasta asiantuntemuksesta, joka liittyy NRBC-alan hyökkäysten vaikutusten torjuntaan.

Tähän mennessä 15 jäsenvaltiota, Norja sekä 6 ehdokasmaata ovat toimittaneet nämä tiedot, jotka ovat ehdottaman tärkeitä NRBC-iskun varalta. Tietoja päivitetään jatkuvasti.

Seuranta- ja tiedotuskeskuksen optimaalinen toiminta kriisitilanteissa edellyttää luonnollisesti, että sen kanssa toimivat eri jäsenvaltioissa olevat yksiköt ovat tottuneet vaihtamaan rutiinitietoja keskenään ja että niiden välille kehittyy keskinäinen luottamus.

Keskuksen käyttöön on asetettu lisää työntekijöitä, erityisesti jäsenvaltioista komennukselle lähetettyjä asiantuntijoita. Tämän ansioista valmiustilassa oleva henkilökunta on kaksinkertaistunut 1. huhtikuuta 2002 lähtien. Tämän lisäksi komissio pyrkii voimakkaasti lisäämään henkilökuntaa, joka voidaan mobilisoida järjestelmän toiminnan varmistamiseksi erityisesti hätätilanteissa.

Seuranta- ja tiedotuskeskus toimii myös linkkinä muihin verkkoihin, jotka saattavat olla mukana hätätilanteen toimissa. Tässä yhteydessä toteutetaan asianmukaisia toimenpiteitä, joiden avulla turvataan jatkossakin optimaalinen koordinaatio pelastuspalveluverkon sekä muiden verkkojen, esim. ECURIE-verkon (European Commission Urgent Radiological Information Exchange), kanssa. Lisäksi varmistetaan luonnollisesti yhteistyö Wienissä toimivan Kansainvälisen atomienergiajärjestön IAEA:n kanssa.

Lopuksi on mainittava, että seuranta- ja tiedotuskeskuksella on vahvat yhteydet tartuntatautien epidemiologisen seurannan ja valvonnan verkostoon.

3. TERVEYDEN SUOJELU

3.1. Terveyden alalla toteutetut toimet

Tartuntatautien epidemiologisen seurannan ja valvonnan verkostoa⁴ yhteisössä pyritään laajentamaan siten, että sen toiminta kattaisi myös bioterrorismi-iskuissa mahdollisesti käytettävät taudinaiheuttajat. Tämä on kulmakivi yhteisön järjestelmässä bioterrorismiuhkien torjumisessa, ja työtä jatketaan yksilöimällä taudinaiheuttajat, jotka olisi asetettava etusijalle.

Komissio on laatinut ja toteuttanut jäsenvaltioiden terveysministerien kehotuksesta ohjelman, joka koskee valmiustoimia ja reagointivalmiutta biologisilla ja kemiallisilla aineilla tehtävien iskujen varalta (terveysturva). Ohjelman neljässä pääosassa on edistytty huomattavasti, ja ohjelman toteuttamisesta vastaa jäsenvaltioiden asiantuntijoista koostuva työryhmä.

- On luotu ympäri vuorokauden toimiva verkko, jonka avulla voidaan varmistaa jatkuva ja nopea tietojenvaihto sekä konsultaatio ja koordinointi terveyttä koskevista kysymyksistä, joihin mahdollisesti liittyy kemiallisia tai biologisia aineita. Komissiolla on näin ollen käytettävissään yhteistyömekanismi sellaisten kriisitilanteiden varalle, joihin liittyy bioterrorismin riski.
- Parhaillaan luodaan todellisia Euroopan tason valmiuksia havaita merkittävimmät kemialliset ja biologiset aineet, joita saatetaan käyttää terrori-iskuissa, sekä varmistaa nopea havaitseminen ja diagnoosi. Etusijalle asetettavat aineet on yksilöity, ja parhaillaan laaditaan luetteloa olemassa olevista resursseista.
- Rokotteiden ja seerumien tuottamiseen, niiden varastojen kokoamiseen sekä niiden käyttöön antamiseen liittyvistä perusnäkökohdista on keskusteltu lääketeollisuuden kanssa (katso jäljempänä). Mahdollisia eläinten sairauksia koskevia kysymyksiä on myös käsitelty, jotta voitaisiin vahvistaa varastoja, jotka sisältävät rokotteita suu- ja sorkkatautia, sikaruttoa ja bluetongue-tautia vastaan.

⁴ 2119/98/EY: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös, tehty 24 päivänä syyskuuta 1998, tartuntatautien epidemiologisen seurannan ja valvonnan verkoston perustamisesta yhteisöön.

- Ohjelman neljänteen osaan kuului terveyteen liittyviä toimenpiteitä koskevien sääntöjen ja neuvojen laatiminen ja julkaiseminen, Euroopan unionin toimien koordinointi sekä suhteet kolmansien maiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa. Työ on keskittynyt pääasiassa yhteistyöhön kolmansien maiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa.

3.2. Yhteistyö kolmansien maiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa

Ottawassa pidettiin 7. marraskuuta G7-maiden terveysministerien kokous, johon osallistuivat myös komissio ja Meksiko. Tämän jälkeen perustettiin korkean tason edustajista koostuva verkosto käsittelemään kriisejä kansainvälisellä tasolla.

Lisäksi on perustettu maailmanlaajuinen terveysturvan toimintaryhmä (Global Health Security Action Group) panemaan täytäntöön Ottawassa laadittua suunnitelmaa. Ryhmä on laatinut Internet-sivuston, jolle pääsy on rajoitettu ja jonka avulla voidaan vaihtaa tietoja ja sääntöjä terveyteen liittyviä toimia koskevista suunnitelmista, tautien seurannasta, ravintoketjujen ja veden saastumisesta sekä hoitopalveluja koskevista ohjeista. Lisäksi ryhmä on käynnistänyt toimia, jotka liittyvät lääkkeiden (erityisesti isorokkorokotusten) hankintaan ja varastointiin. Ryhmä käsittelee myös tiedotusta ja riskinhallintaa, ja se on laatinut ohjelman, joka koskee P4-laboratorioiden (laboratoriot, jotka pystyvät tutkimaan kaikkein vaarallisimpia viruksia) verkottamista.

European Enter-net -ohjelmassa kehitetyn verkon kautta kaikki ohjelmaan osallistuvat maat sekä Maailman terveysjärjestö (WHO), Amerikan alueen terveysjärjestö (PAHO) ja Euroopan komissio ovat yhteydessä toisiinsa, ja ne voivat nopeasti vaihtaa kansallisista seurantajärjestelmistä peräisin olevia tietoja sekä tietoja tiettyntyyppisistä epäilyttävistä tapauksista, kuten elintarvike- ja vedentoimitusketjun saastumisesta.

Tähän aloitteeseen osallistuvat maat ja komissio ovat päättäneet testata nämä menettelyt ja valmiussuunnitelmat. Lisäksi ne ovat päättäneet laatia yhteisön "vakavuusasteikon" tiettyjä tapauksia varten (kuten biologisten ja kemiallisten aineiden tahallinen levittäminen) ja määrittää strategioita eristystekniikoita varten.

Komissio toimii yhteistyössä WHO:n kanssa bioterrorismin alalla, ei ainoastaan Ottawassa tehtyjen aloitteiden perusteella vaan myös parantaakseen äkillisten epidemioiden maailmanlaajuisen varoitus- ja reagointiverkoston (Global Outbreak Alert and Response Network) toimintaa sekä sen integroitua lähestymistapaa laboratorio- ja epidemiologiavalmiuksien vahvistamiseksi.

Komissio on tukenut WHO:n päätöslauselmaa biologisten ja kemiallisten aineiden tahallisesta käytöstä sekä ydinaineiskuista, ja se osallistuu aktiivisesti sen täytäntöönpanoon. Päätöslauselmassa jäsenvaltioita kehoitetaan jakamaan asiantuntemuksensa, välineensä ja resurssinsa, jotta ne voivat nopeasti saada tilanteen hallintaan ja lievittää sen vaikutuksia.

Myös ehdokasmaille on tiedotettu Euroopan unionin toimista bioterrorismin alalla.

3.3. Lääkealan toimet

Lääkealalla toteutetut toimet ovat selvästi antaneet pelastuspalvelumekanismille strategisia resursseja terrorismin torjuntaa varten.

Komissio on ensimmäiseksi perustanut komission ja lääkealan yhteisen työryhmän, joka on ensisijaisesti tarkastellut joitakin arkaluonteisia kysymyksiä, jotka koskevat erityisesti valmiuksien kartoittamista ja tuotantokapasiteettia sekä sellaisten seerumien, rokotteiden ja antibioottien varastointia ja levittämistä, joita voitaisiin käyttää mahdollista biologista terrorismia vastaan.

Hankittuja tietoja vaihdetaan farmasian komitean yhteyteen luodussa erityisessä verkossa. Lisäksi Euroopan lääkearviointivirasto EMEA on komission pyynnöstä perustanut kaksi työryhmää, joista toisen tehtävänä on laatia opas mahdollisten taudinaiheuttajien torjuntaan käytettävien lääkkeiden käytöstä ja toisen laatia tarkemmat suositukset rokotteista yleensä sekä erityisesti isorokkorokotteista. Isorokosta laaditut ohjeet julkistetaan kesäkuun lopussa.

Lisäksi lääkealan kanssa on keskusteltu sellaisista tärkeistä kysymyksistä kuin strategisten varastojen perustaminen ja yhteiskäyttö, rokotteiden, seerumien ja antibioottien tuotantokapasiteetti sekä uusien lääkkeiden ja rokotteiden kehittäminen. Komissio tarkastelee edelleen mahdollisia vaihtoehtoja strategisten varastojen perustamiseen yhteisön tasolla.

4. TUTKIMUSTOIMET

30. lokakuuta 2001 kokoontunut tutkimusneuvosto hyväksyi komission aloitteen tutkimuksen ja kehittämisen asiantuntijoiden ryhmästä, joka koostuu tutkimusasioista vastaavien ministerien nimittämistä edustajista.

Yksi tämän asiantuntijaryhmän tehtävistä on ollut kartoittaa kemian ja biologian alalla käynnissä oleva tutkimus kansallisella ja EU:n tasolla. Tämän kartoituksen perusteella ryhmä on laatinut useita suosituksia, jotka esitetään tutkimusasioiden neuvostolle 18. kesäkuuta.

Nämä suositukset muodostavat osan komission strategiaa eurooppalaisen tutkimusalueen luomiseksi. Tämä hanke tarjoaa tutkimuksen kuudennen puiteohjelman (2002-2006) avulla sopivan rakenteen ja mahdollistaa sen, että Euroopassa olevaa tutkimuspotentiaalia voidaan hyödyntää täysimääräisesti erityisesti mahdollistamalla todellinen koordinaatio jäsenvaltioiden välillä.

Tässä yhteydessä asiantuntijaryhmä on korostanut komission keskeistä roolia jäsenvaltioissa toteutettavien aloitteiden koordinoinnissa. Tämä koskee erityisesti valvonta- ja tutkimustoimien tukemista sekä sellaisia aloja kuin riskinarviointi, fyysinen suojeleminen ja koulutus.

Ryhmä on myös esittänyt ehdotuksia tutkimuksen aloilla, jotka voidaan sisällyttää uuden ohjelman ensisijaisiin aihealueisiin tai osaan, joka koskee Euroopan unionin tieteellisten ja teknologisten tarpeiden ennakoimista. Ryhmä on asettanut etusijalle muun muassa kemiallisten ja biologisten aineiden havaitsemiseen käytettävien nopeiden menetelmien sekä mahdollisten biologisten terrori-iskujen seurausten torjumiseen käytettävien hoitostrategioiden kehittäminen.

Nämä ehdotukset tukevat terveys- ja turvallisuuskomitean työtä ja ovat täysin johdonmukaisia niiden päätelmien kanssa, joita tehtiin joulukuussa 2001 Florivalissa järjestetyssä seminaarissa, johon kokoontuivat jäsenvaltioiden ja komission asiantuntijat pääasiassa terveyden, tutkimuksen ja pelastuspalvelun aloilta. Seminaarissa korostettiin tutkimuksen keskeistä roolia, erityisesti jotta voidaan vahvistaa tieteellistä perustaa, joka on tarpeen NRBC-alan valvontatoimia varten.

Asiantuntijaryhmä on pitänyt hyödyllisenä jatkaa työtään, jolla pyritään luomaan komission käyttöön sopiva verkko ja väline, jolla voidaan ohjata eurooppalaisen tutkimusalueen edellyttämiä tutkimustoimia. Ryhmä on lisäksi korostanut, että kaikkia Gentin huippukokouksen päätelmiin liittyviä toimia pitäisi edelleen koordinoida komission tasolla.

Yhteinen tutkimuskeskus on käynnistänyt kaksi tulevaisuuden tutkimushanketta bioterrorismiin liittyvistä vaaroista sekä vaikutuksista tutkimustoiminnan kannalta. Lisäksi on perustettu biologisia pelastustoimia käsittelevä jäsenvaltioiden edustajista koostuva työryhmä, jonka tehtävänä on arvioida sitä, olisiko terroristien todella mahdollista saada tahallisesti muunnettuja organismeja elintarvikeketjuun; lisäksi se on tarkastellut erilaisia skenaarioita tällaisten iskujen mahdollisista vaikutuksista. Kemiallisen ja biologisen terrorismin torjuntaan liittyvää tekniikkaa ja laitteita koskevan tietokannan päivittämisellä varmistetaan, että jäsenvaltiot saavat tärkeimmät tiedot keskitetysti käyttöönsä.

Lisäksi komissio on käynnistänyt pilottitutkimuksen samaan aikaan tutkimusta ja kehittämistä käsittelevän ryhmän työn kanssa. Pilottitutkimuksen tarkoituksena on tarkkailla ja analysoida mekanismeja, joiden avulla pernarutto- tai bioterrorismitapauksessa annetut tieteelliset neuvot tehostavat toimintaa yhteiskunnan eri toimijoiden (tutkijoiden, poliittisten päättäjien, joukkotiedotusvälineiden, kansalaisyhteiskunnan ja yleisön) välillä ja vaikuttavat poliittisiin toimiin.

5. PÄÄTELMÄT

Viime kuukausien aikana saavutettu merkittävä edistyminen on mahdollistanut sen, että on voitu panna täytäntöön komission esittämät toimet ja vastata siten valtioiden ja hallitusten päämiesten odotuksiin.

Kaikkien jäsenvaltioiden hyvä yhteistyö sekä eri alojen toimien ja resurssien erinomainen koordinaatio ovat mahdollistaneet edistymisen erityisesti pelastuspalvelun, terveyden ja tutkimuksen aloilla; nämä alat ovat erityisen keskeisiä ydin-, säteily-, biologisten ja kemiallisten (NRBC) uhkien kannalta.

Maa, johon mahdollisen katastrofin vaikutukset kohdistuvat, voi luottaa siihen, että sen käytettävissä ovat yhteisössä saatavilla olevat resurssit kaikilla aloilla, erityisesti pelastuspalvelun, terveyden ja tutkimuksen aloilla. Lisäksi kyseinen maa voi luottaa monikansallisiin pelastusyksiköihin, jotka ovat toisiaan täydentäviä ja tottuneita toimimaan yhdessä. Näitä yksiköitä, joilla on käytössään paras mahdollinen tekniikka, koordinoivat komission alaisuudessa eurooppalaiset asiantuntijat, joilla on paras pätevyys reagoida kyseessä olevaan katastrofiin.

Mekanismin toteuttamista on jatkettava kahden tärkeimmän toimintalinjan mukaisesti. Ensimmäinen niistä on sellaisen erityisen tietoliikenneverkon luominen, joka on luotettava myös hätätapauksissa, ja tämä edellyttää huomattavasti kehitys- ja integrointityötä. Lisäksi on toteutettava säännöllisesti valmiusharjoituksia sen varmistamiseksi, että pelastusalan koordinoitumekanismin kaikki osat toimivat hyvin.

Tätä merkittävää työtä aiotaan vahvistaa entisestään ja tukea käytännön testeillä. Tämä lähestymistapa helpottaa vastaamista NRBC-haasteeseen, mihin komissio sitoutui tiedonannossaan marraskuussa 2001.

Terveyden alalla unioni jo ottanut käyttöön tehokkaan järjestelmän, joka mahdollistaa nopeat hälytykset ja nopean reagoinnin sekä terveystarkkailun koordinoitun hallinnan biologisista tai kemiallisista iskuista johtuvissa kriisitilanteissa. Valvonnan ja laboratoriotutkimuksen alalla suoritettavan työn olisi mahdollistettava lähitulevaisuudessa sairauksien ja saastumisen nopea havaitseminen ja käsittely tapauksissa, joissa on käytetty biologisia ja kemiallisia aineita rikollisiin tarkoituksiin.

Tutkimuksen alalla komissio pyrkii toteuttamaan tutkimuksen ja kehittämisen asiantuntijaryhmän suositukset kuudennen puiteohjelman yhteydessä, jatkamaan tutkimustoimien koordinoitua sekä varmistamaan tarvittavan tietojenvaihdon jäsenvaltioiden välillä.

Lääkealalla uusia rokotteita ja varastoja koskeva työ on jo johtanut merkittäviin tuloksiin. Työtä jatketaan. Samalla kehitetään jakeluverkkojen keskitetyn koordinoinnin järjestelmää, joka kattaisi koko Euroopan unionin. Lääkkeitä koskevaan lainsäädäntöön harkitaan muutoksia, jotka helpottaisivat toimia mahdollisten bioterroritekojen yhteydessä. Tulokset edellä kuvatussa työssä, joka koskee bioterrorismitapauksissa käytettyjä rokotteita ja muita lääkkeitä, otetaan huomioon laadittaessa ehdotuksia EU:n tason toimia varten ja erityisesti luotaessa varastoja.

Tässä tiedonannossa on esitetty, kuinka jäsenvaltioiden väliseen sekä jäsenvaltioiden ja komission väliseen koordinoituihin ja tiedonvaihtoon käytetyt välineet ovat kehittyneet viime kuukausien aikana. Tämä parantaa niiden toimien tehokkuutta, joita kansallisella tasolla on jo toteutettu ydin-, säteily-, biologisten ja kemiallisten uhkien varalta.

Työtä jatketaan tämän koordinaation parantamiseksi, ja tässä tiedonannossa on yksilöity lisätoimenpiteitä. Näitä lisätoimenpiteitä kehitetään mahdollisimman pian olemassa olevien yhteisön välineiden puitteissa.

Lopuksi on painotettava, että kaikki ponnistelut, joita on tehty erityisesti uusien NRBC-alan uhkien varalta, parantavat luonnollisesti toimintavalmiutta ja toimien laatua myös luonnonkatastrofeissa tai teknologian aiheuttamissa onnettomuuksissa unionissa tai sen ulkopuolella.